

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 382/2024-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Weis & Partners s.r.o., Priemyselná 1/A, Bratislava, proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Košice II č. k. 2 Pv 71/22/8803-25 z 29. marca 2023 a upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Pz 184/23/1000-5 zo 17. augusta 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 23. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv zaručených čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 a 4 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) a upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) označenými v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté uznesenie“ a „napadnuté upovedomenie“). Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie a napadnuté upovedomenie zrušil a vec vrátil okresnej prokuratúre na ďalšie konanie. Súčasne žiada, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach pod ČVS: ORP-143/1-VYS-KE-2022 zo 6. februára 2023 (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“) bolo sťažovateľke s poukazom na § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 122 ods. 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že za okolností špecifikovaných v uznesení o vznesení

obvinenia poskytla rozhovor, ktorý sa následne širil prostredníctvom sociálnych sietí a internetových médií a v ktorom o poškodenom [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poškodený“) uviedla nepravdivé informácie súvisiace so smrťou jej otca, pričom tieto informácie boli spôsobilé značnou mierou ohroziť vážnosť poškodeného u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo mu spôsobiť inú vážnu ujmu. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podala sťažovateľka sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá. Návrhom podľa § 363 Trestného poriadku sťažovateľka žiadala generálnu prokuratúru o zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia a napadnutého uznesenia. Napadnutým upovedomením generálna prokuratúra sťažovateľke v súlade s § 365 ods. 1 Trestného poriadku notifikovala, že podanému návrhu nevyhovuje.

III.

Argumentácia sťažovateľky

3. Okresná prokuratúra sa pred vydaním napadnutého uznesenia nezaoberala skutočnosťou, že vo veci smrti sťažovateľkinho otca je vedené trestné stíhanie pre prečin usmrtenia, v rámci ktorého bude vykonávané dokazovanie s potenciálnym vplyvom na trestné konanie vedené proti sťažovateľke. Sťažovateľka poukazuje na rozpory v napadnutom uznesení a nesúhlasí so závermi o nepravdivosti niektorých jej tvrdení, ktoré majú naplňať skutkovú podstatu prečinu, pre ktorý je trestne stíhaná.

4. Poškodený je verejne známou osobou, preto musí preukazovať vyššiu mieru tolerancie akceptovateľnej kritiky. Tvrdenia sťažovateľky vo vzťahu k poškodenému sa pritom týkali výlučne záležitostí verejného záujmu, konkrétne poskytovania zdravotnej starostlivosti, a to vo viacerých súvislostiach. Okresná prokuratúra na predmetné skutočnosti neprihliadla, resp. sa s nimi vyrovnala nedostatočne.

5. Poškodený podal na sťažovateľku žalobu o ochranu osobnosti spolu s bezúspešným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Ak neexistuje dôvod na využitie civilno-právneho prostriedku ochrany (neodkladného opatrenia), proti sťažovateľke sa nemá viesť trestné konanie. Prostriedky trestnej represie nemôžu slúžiť na uspokojovanie subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy. Trestné konanie sa vedie výlučne z dôvodu prelomenia zásady zodpovednosti sporovej strany za úspech v civilnom procese, využitia vyšetrovacieho princípu a získania dôkazov na účel civilného konania iniciovaného poškodeným. Aj v tejto súvislosti sťažovateľka vyjadruje nesúhlas s napadnutým uznesením.

6. Sťažovateľka sumarizuje, že generálna prokuratúra a orgány činné v trestnom konaní na ňu preniesli dôkazné bremeno, čím porušili viaceré ústavné zásady. Tvrdenia sťažovateľky boli označené za nepravdivé, neboli vykonané navrhnuté dôkazy a uvádzané orgány verejnej moci zároveň uviedli, že sťažovateľka nepredložila dôkazy na preukázanie pravdivosti svojich výrokov. Generálna prokuratúra a orgány činné v trestnom konaní sa nezaoberali pravdivosťou tvrdení sťažovateľky odborného charakteru, ktorých posúdenie presahuje ich znalosti (vyžaduje vykonanie znaleckého dokazovania), a do úvahy nebolo vzaté ani mediálne vystupovanie poškodeného, v dôsledku ktorého je verejne známou osobou. Napadnuté upovedomenie je odôvodnené nedostatočne a zasahuje do sťažovateľkinho práva na obhajobu.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. K námietke porušenia čl. 2 ods. 2 ústavy ústavný súd podotýka, že toto ustanovenie má charakter všeobecného ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy (m. m. napr. III. ÚS 481/2023, IV. ÚS 70/2011). Tento článok ústavy je vstupnou bránou do ústavnej úpravy základných práv a slobôd a hoci je implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, neformuluje žiadne základné právo ani slobodu účastníka konania (m. m. napr. III. ÚS 427/2021, III. ÚS 481/2023). Preto ústavný súd nemôže v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vysloviť jeho porušenie (m. m. napr. III. ÚS 99/2012, III. ÚS 481/2023).

IV.1. K napadnutému uzneseniu:

9. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci (m. m. napr. I. ÚS 211/2022, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 190/2022, II. ÚS 387/2022, III. ÚS 397/2023). Ústavný súd preto uvádza, že nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenie, keďže ho na základe návrhu sťažovateľky podľa § 363 Trestného poriadku preskúmala generálna prokuratúra. Generálna prokuratúra bola v tomto zmysle oprávnená a zároveň povinná poskytnúť ochranu právam sťažovateľky (m. m. napr. II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 206/2018, II. ÚS 236/2018, II. ÚS 272/2018, III. ÚS 175/2018, III. ÚS 397/2023, IV. ÚS 507/2020). Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre deficit právomoci na jej prerokovanie.

IV.2. K napadnutému upovedomeniu:

10. Ústavný súd stabilne uvádza, že trestné konanie je od svojho začiatku až do konca procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (m. m. napr. II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07). Okrem už uvedeného ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. V prebiehajúcom trestnom konaní možno i prípadné protiústavné procesné vady napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom, a to predovšetkým samotnými všeobecnými súdmi.

Ingerenciu ústavného súdu do rozhodovacích procesov v prípravnom konaní je preto potrebné považovať, azda s výnimkou úplne mimoriadnej situácie, za neprípustnú (m. m. napr. IV. ÚS 385/2022).

11. V konkrétnych okolnostiach sťažovateľkinej veci ústavný súd podotýka, že je viazaný nielen rozsahom, ale aj dôvodmi ústavnej sťažnosti. Námietky, prostredníctvom ktorých vyjadruje sťažovateľka nesúhlas s napadnutým upovedomením, predstavujú argumentačné línie, ktoré môžu byť spôsobilým predmetom realizácie sťažovateľkinej obhajoby v ďalšom priebehu trestného konania. Inak povedané, ťažiskové dôvody, ktoré sťažovateľka formulovala v ústavnej sťažnosti, bude môcť použiť v ďalších fázach trestného konania a v prípade, ak by bola uznaná vinnou, tak aj v opravnom trestnom konaní. Ústavný súd pripomína, že všeobecné súdy, ktoré by konali o obžalobe podanej na sťažovateľku pre prípad, že k jej podaniu dôjde, nie sú viazané závermi generálnej prokuratúry vyslovenými v napadnutom upovedomení. Z uvádzaných dôvodov možno túto časť ústavnej sťažnosti hodnotiť v tomto momente ako predčasnú, a preto musí byť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona ústavnom súde v spojení s § 132 ods. 2 uvedeného zákona odmietnutá ako neprípustná.

12. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júla 2024

Robert Šorl
predseda senátu